

DUCHOVNÍ POVÍDÁNÍ

Úvod:

Dnes se dotkneme slova, které slyšíme poměrně často, ale které pomalu ztrácí původní význam. V posledních letech se totiž používá mnoha různými způsoby. Vlastenectví.

Co vlastně znamená být vlastencem? Je to vlajka na domě? Znalost státní hymny? Hrdost na historii? Nebo hlasitá slova o tom, jak moc máme svou zemi rádi?

A co když je vlastenectví ve skutečnosti mnohem tišší? Co když začíná něčím tak obyčejným, jako je vztah k místu, kde žijeme? Dnes tedy ne o velkých slovech. Ale o domově. O vztahu k zemi, ve které jsem se narodil nebo kterou jsem si za svůj domov vybrali.

A taky o tom, jak může být člověk vlastencem v tom nejlepší smyslu.

Povídání:

Slovo vlast je zvláštní. Každý z nás si pod ním představí něco trochu jiného. Pro někoho je to země, ve které se narodil. Pro jiného město, vesnice nebo kraj, kde prožil dětství. Pro dalšího je to jazyk, kterým mluví, písnička, kterou zná od malička, vůně kuchyně, babiččin dům, les za vesnicí nebo cesta, po které chodil do školy. Vlast totiž není jen čára na mapě. Je to něco, co nosíme uvnitř. Uvnitř v sobě.

Jsou to vzpomínky, příběhy našich předků, krajina, kterou známe a kultura, kterou jsme zdělili. Proto je vlast velmi blízká slovu domov. A o domově jsme si už v jednom z našich předchozích zamyšlení povídali. Nepředstavuje jen jako dům nebo adresu. Domov to jsou vztahy.

S vlastí je to podobné. Vlast není jen území, které nám někdo ukáže na mapě. Je to místo, ke kterému máme vztah. A nezapomínejme, že každý vztah potřebuje péči.

Máme rádi svůj dům. A prostě ho uklidíme, opravíme, zasadíme květiny, natřeme plot.

Máme rádi zahradu, ošetřujeme ji a staráme se o ni.

A podobný je i vztah k vlastní zemi. Není to v podstatě nic velkého. Ten vztah může začít tím, že se postaráme o místo, kde žijeme. Že nám není lhostejné, jak vypadá naše ulice, obec nebo krajina. Že třeba známe příběh svého města. Víme, proč se náš kostel jmenuje právě tak, jak se jmenuje, kdo před námi obdělával pole, proč se některé tradice dochovaly a jiné zmizely. A že si vážíme jazyka, kterým mluvíme.

DUCHOVNÍ POVÍDÁNÍ

To všechno může být velmi obyčejná podoba vlastenectví. A právě tady se dostáváme k rozdílu mezi slovy a skutečností: O své vlasti se dá mluvit velmi hlasitě. Vlastně se dá i křičet! Ale láska k zemi se pozná především podle toho, jak se k ní člověk chová.

Je snadné říct, že milujeme svou vlast. Těžší je ale mít trpělivost se sousedem.

Je snadné být hrdý na krásu české krajiny. Těžší je však nezanechat po sobě v lese odpadky.

Je snadné mluvit o tradicích. Těžší je něco z nich skutečně žít a předat je dál.

A právě v tom je rozdíl mezi vlastenectvím jako slovem a vlastenectvím jako vztahem. Skutečný vztah se totiž projevuje péčí. No.. hezky řečeno, že? To vyřčené však neznamená, že musíme vždy svou zemi považovat za dokonalou. Prostě nemusíme souhlasit se vším, co se v ní děje. Nemusíme přehlížet její chyby. Naopak. Člověk, který má něco skutečně rád, si dokáže všimnout i toho, co je špatné. Co vadí... Když nám záleží na domově, chceme, aby byl lepší. A proto uklízíme, opravujeme, pomáháme, nebo se snažíme něco změnit.

To všechno je jasným výrazem vztahu. A taky samozřejmě vztahu k vlasti.

Opakem hledání chyb je pak pocit, že musíme svou zemi stavět nad všechny ostatní. Tvrdit, že jsme nejlepší a nikdo na nás nemá. Stáváme se tím vlastně nacionalisty. A to určitě není správně.

Můžeme mít rádi svůj domov a zároveň respektovat domov někoho jiného. Můžeme být hrdí na českou hudbu, literaturu, krajinu nebo historii a zároveň obdivovat to, co vytvořili lidé jinde.

Láska k vlastnímu domovu přece nepotřebuje, aby někdo jiný svůj domov miloval méně. Stejně jako můžeme milovat svou rodinu a přitom vědět, že rodiny ostatních lidí mají stejnou hodnotu.

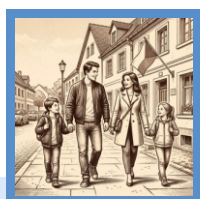
Vlastenectví tak nemusí být postavené proti někomu. Může a má být postavené pro něco. Pro domov. Pro krajinu. Pro jazyk. Pro kulturu. A především pro lidi, kteří tu žijí.

A také pro ty, kteří přijdou po nás.

Protože vlast není jen něco, co jsme dostali. Je to také něco, co jednou předáme. Každá generace dostává část světa do svých rukou. Něco jsme zdědili. Něco jsme sami vytvořili. A něco po nás zůstane.

Otázkou tedy není: „Co nám naše země dává?“ Otázkou zůstává: „Co dáváme my jí?“

A právě v tom spočívá zdravý vztah k vlasti. Ne v neustálém dokazování, že jsme lepší než druzí. Ale v tiché odpovědnosti za místo, které nám bylo svěřeno.

DUCHOVNÍ POVÍDÁNÍ

Duchovní centrum na Vranově je krásným příkladem takového místa. Stojí v krajině, která má svou historii. V prostoru, kde se po generace setkávali lidé, modlili se, pracovali, přicházeli hledat klid a předávali něco dalším generacím. A tak, když dnes procházíme Vranovem, nevidíme pouze současnost. Vidíme stopy lidí, kteří tu byli před námi.

Jsme součástí příběhu, který jsme převzali a který bude pokračovat po nás.

Vlastenectví tak nemusí být hlasité. Může být docela tiché a mít třeba podobu člověka, který zasadí strom, nebo naučí dítě českou písničku.

Vztah k vlasti není dán tím, co o ní říkáme. Ale tím, co pro ni děláme.

Závěrem:

Co je pro vás vlast?

Je to země, krajina, město, vesnice, jazyk, rodina, vzpomínka?

A co pro svůj domov děláte vy?

Nemusí jít o nic velkého.

Možná stačí někomu pomoci, pečovat o své okolí, poznat příběh místa, kde žijete, nebo předat dětem něco, co jste sami dostali od svých rodičů a prarodičů.

Protože milovat svou vlast neznamena jen být na ni hrdý. Znamená také se o ni starat.

A když budete mít chuť na chvíli se zastavit a vnímat vztah k místu, kde žijeme, přijďte na Vranov. Možná si uvědomíte, že domov a vlast není jen místo, odkud pocházíme.

Je to místo, o které se staráme. A které jednou předáme dál.

autor: Mgr. Miroslav Lindovský

